

Gemeente gedenkt Holocaustslachtoffers

Eén van de bijzondere activiteiten in het lustrumjaar 75 jaar Vrijheid

Maandag 27 januari staat de gemeente De Bilt samen met meer dan 250 gemeenten stil bij de bevrijding van concentratie- en vernietigingskamp Auschwitz, exact 75 jaar geleden. In het bijzonder gaan de gedachten uit naar de inwoners, die samen met 104.000 Joden, Roma en Sinti vervolgd en vermoord zijn om wie zij waren.

Met een bijzonder tijdelijk monument 'Levenslicht' wordt de betrokkenheid bij dit leed gesymboliseerd en de nagedachtenis in leven gehouden. De serene plechtigheid begint om 19.00 uur, buiten voor Jagtlust. Inwoners zijn van harte welkom om deze ingetogen bijeenkomst bij te wonen. De gedenkbijeenkomst vindt in de open lucht plaats.

Nationaal symbool

Het tijdelijke monument 'Levenslicht' van Daan Roosegaarde bestaat uit 104.000 oplichtende steen-

tjes – steentjes zijn veelbetekenend in de joodse herdenkingstraditie. Deze maand wordt dit kunstwerk als geheel onthuld op een centrale plek in Nederland. Elke gemeente krijgt een gedeelte van deze unieke veelvormige steentjes. De optelsom van alle kunstwerken vormt één nationaal symbool waarmee Nederland samen dit belangrijke deel van de oorlogsgeschiedenis herdenkt. Het gezamenlijke kunstwerk is een uniek project omdat nog nooit eerder op hetzelfde moment in alle betrokken gemeenten is stilgestaan bij de Holocaustslachtoffers. Het

diepgevoelde besef, dat wereldwijd velen ook nu nog onder het juk van tirannie leven. Onze vrijheid samen te koesteren en door te geven aan nieuwe generaties wordt van groot belang geacht.

Vrede in stand houden

De gemeente De Bilt geeft aan deze bijzondere lustrumviering lokaal vorm door met enkele bijzondere evenementen en vieringen aan te sluiten op het nationale programma; op een manier die nieuwe tradities stimuleert, passend bij de tijd en de nieuwe generatie. Dat

Jaarlijks wordt de zorg voor het herdenkingsmonument overgedragen door de kinderen van de Groen van Prinstererschool. (foto Guus Geebel)

kwetsbare monument is verplaatsbaar en zal alleen opgesteld zijn van 26 tot en met 31 januari vanaf ongeveer 17.00 tot 22.00 uur. Buiten deze uren is het tijdelijke monument opgeslagen.

75 jaar Vrijheid in De Bilt

In 2019 en 2020 herdenkt en viert de gemeente De Bilt 75 Jaar Vrijheid in de gemeente met enkele bijzondere activiteiten. Daarmee worden hen die hun leven voor onze vrijheid gegeven hebben geëerd, wordt met respect het leed erkend dat velen geleden hebben, en wordt gevierd dat we al zo lang in vrijheid leven. Dat wordt gedaan vanuit het

wordt in samenwerking met onder andere Provincie Utrecht, Nationaal Comité 4 en 5 mei en lokaal georganiseerde comités en initiatieven gedaan. Met elkaar worden de verhalen over oorlog en vrijheid uitgelicht en wordt gestimuleerd over deze thema's met de hoeders van de toekomstige vrede, de jeugd, de dialoog aan te gaan. Want vrijheid in stand houden vraagt inzet van iedereen.

Gedenken en vieren

Bij de gedenking van de slachtoffers van de Holocaust met een tijdelijk monument zijn kinderen en vertegenwoordigers uit de ge-

In mei zullen in het hele land deze speciale vrijheidstulpen 'Freedom Flame' bloeien. (foto Maveridge.com)

meenschappen betrokken. Met de Vrijheidsexpress, een speciale bus-toer, worden persoonlijke verhalen opgehaald en doorgegeven. De toer doet onze gemeente naar verwachting in de Maand van de Vrijheid aan: april 2020. Op 4 en 5 mei zullen er speciale Vrijheidstulpen voor het gemeentehuis Jagtlust bloeien. Op enkele locaties in de gemeente worden op 4 mei de gevallen met muziek, toespraken en een kranslegging herdacht. De dag erna ontvangt de gemeente 75 personen voor een Vrijheidsontbijt en wordt aan de hand van filmbeelden in gesprek gegaan met elkaar over oorlog en vrijheid toen en nu. In provinciaal verband participeert de gemeente De Bilt in een project om de meest aansprekende foto's uit de Tweede Wereldoorlog te verzamelen, exposeren en in boekvorm uit te brengen. Op 15 augustus wordt er samen stilge-

staan bij de capitulatie van Japan. In een speciaal programma dragen de kinderen van groep 8 van de Groen van Prinstererschool de zorg voor het herdenkingsmonument voor het gemeentehuis Jagtlust over aan de groep 7.

Meedoen

De Commissaris van de Koning heeft de coördinatie en het ambassadeurschap voor de lokale invulling van het programma in handen gelegd van burgemeester Sjoerd Potters. Wilt u meedoen in het programma met een bijzonder lokaal initiatief en/of wilt u dat de gemeente uw activiteit promotioneel ondersteunt, neemt u dan alstublieft contact op met de projectgroep 75 Jaar Vrijheid in De Bilt via 75jaarvrijheid@debilt.nl. Meer informatie krijgt u telefonisch van Annemiek Bovée via 030 2289569.

advertentie

Complete huisstijl nodig?

Vanaf het begin meedenken? Dat vinden wij nou een leuke uitdaging! Scherp zicht, een uitstekend gehoor en een focus naar voren vormen de basis voor succes. De UUL zet zijn zintuigen in voor de jacht. Wij gebruiken ze om een goed doordacht huisstijlontwerp te maken.

Parel Promotie
ontwerp+print+druk

Uw lokale
drukwerkspécialist

Kom langs op Koningin Wilhelminaweg 461 in Groenekan.
Bel 0346 - 21 12 15, kijk op www.parelpromotie.nl of mail naar info@parelpromotie.nl

NOFFER

GELEZEN? "PROVINCIE GEEFT SUBSIDIE VOOR AARDWARMTE". PFF, ZE VERWACHTEN ZEKER DAT OOK IK EEN KUIL IN DE ACHTERTUIN GA GRAVEN!!

Vink
WITGOED

TELEFOON:
0346-281459
www.vinkwitgoed.nl

De Bilt
WIJNEN & GEDISTILLEERD

DORPSWEG 158 Maartensdijk • 0346-212378

Een uitgave van Vario Pers
Oplage 20.500 ex
Redactie: Henk van de Bunt
Eindredactie: Saskia van Driel
Redactie- en advertentieadres:
Kon. Wilhelminaweg 461
3737 BE Groenekan
T:0346-211992 E:info@vierklank.nl

Bilthoven

Pr. Centrumkerk

12/01 • 10.30u - Ds. C.H. Oechies

Pr. Gem. Zuiderkapel

12/01 • 09.30u - Ds. G.J. van Beusekom
12/01 • 18.30u - Prop. E. Meijer

Vrijz. gel. gem. Woudkapel

12/01 • 10.30u - Bezinningssamenkomst
met Peter-Ben Smit

Evangelische Gemeenschap, Koperwieklaan 3

12/01 • 10.00u - spreker Herman Kesting

R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe

12/01 • 10.30u - Pastor Frans Zwart

Ger. Kerk (wijkgemeente d'Amandelboom)

12/01 • 10.15u - Ds. J. Geelhoed
12/01 • 16.30u - Ds. J. Boersma
(beeldverbinding)

De Bilt

Protestante Wijkgemeente Dorpskerk
12/01 • 10.00u - Ds. H.E. Dankers
Afscheid en bevestiging Ambtsdragers
12/01 • 19.00u - Ds. G.J. van Meijeren

Protestante Wijkgemeente Oosterlichtkerk

12/01 • 10.00u - Ds. René van den Beld

R.K. St. Michaelkerk

12/01 • 11.00u - Eucharistieviering,
voorganger: J. Skiba

Nieuwstraatgemeente V.E.G. De Bilt

12/01 • 10.00u - Spreker Joost Bijl

Groenekan

**Herv. huisgemeente Groenekan
(Groenekaneweg 66)**
12/01 • 15.30u - Ds. M. van der Zwan

Herst. Herv. Kerk Groenekan (Groenekaneweg 66)

12/01 • 10.00u - Leesdienst
12/01 • 18.30u - Ds. C.M. Visser

Onderwegkerk Blauwkapel

Start van het kerkseizoen op Paaszondag
12 april

Hollandsche Rading

PKN - Kapel

12/01 • 11.00u - Mevr. Ds. E. Jansen

Lage Vuursche

PKN - Herv. Kerk

12/01 • 10.00u - Ds. J. Westland
12/01 • 18.30u - Drs. G.A. van Ginkel

Maartensdijk

Hersteld Hervormde kerk

12/01 • 10.00u + 18.30u - Ds. D.
Heemskerk

PKN - Ontmoetingskerk

12/01 • 09.30u - Mevr. Ds. E. Jansen

St. Maartenskerk

12/01 • 09.30u - Openhuisviering
Lectoren

Westbroek

Ned. Ger. Kerk

12/01 • 10.00u - Ds. B.H. Steenwijk
12/01 • 18.30u - Ds. J. Baan

PKN - Herv. Kerk

12/01 • 10.00u - Ds. M. van der Zwan
12/01 • 18.30u - Ds. J. Holtslag

Oud papier

Maartensdijk

Korfbalvereniging 'Tweemaal Zes' haalt zaterdag 11 januari oud papier op in Maartensdijk. De papierwagens gaan zaterdagmorgen om 9.00 uur rijden. U wordt verzocht uw papierkliek of het goed gebundelde papier tijdig aan de weg te zetten.

Groenekan

Op zaterdag 11 januari haalt Stichting Warm Hart weer oud papier op in Groenekan, inclusief Nieuwe Weteringseweg, Voordorpsedijk, Ruigenhoeksedijk en Achterweteringseweg. U wordt verzocht het papier (gebundeld of in dozen) of de papierkliek met handgreep naar straatkant vóór 8.00 uur aan de weg te zetten.

Bingo

Vrijdag 10 januari wordt er bingo gespeeld in WVT, 5 rondes voor € 3,50. er zijn leuke prijzen te winnen. In de pauze wordt er een klein hapje geserveerd. Van 19:30 tot 21:30 uur. Locatie: VVSO WVT, Halinglaan 10, Bilthoven. Voor meer informatie: 030 228 4973

Klaverjassen bij SVM

Vrijdagavond 10 januari kan er weer geklaverjast worden bij SVM. Het klaverjassen begint om 20.00 uur en meedoen kost 3,50 euro. Er is ook een loterij, voor € 0,25 kan men een lot kopen. Voor aanmelden: tel. 0346 212366 of 06 51832063.

Nieuwjaarsschaaktoernooi

Vrijdagavond 10 januari om 19.30 uur organiseert Schaakclub De Biltse Combinatie in het HF Wittecentrum een Open Nieuwjaarschaaktoernooi voor huisschakers en gevorderden. Er zijn prijzen in natura. Aanmelden per e-mail kan bij Disaronno57@gmail.com, maar op

STEENHOUWERIJ
Jongerius

gedenkmonumenten
as-bestemmingen

Bezoek onze uitgebreide showroom en showtuin.

- eigen steenhouwerij voor het vervaardigen van persoonlijke wensen.
- 3 generaties vakmanschap

www.steenhouwerij.nl

Schaverijstraat 59, 3534 AS Utrecht
Telefoon : 030 - 2 444 004
E-mail : info@steenhouwerij.nl

het laatste moment komen en aanmelden aan de grote zaal tot 19.30 uur kan ook, evenals tel. 06 11361399 t.n.v. Onno.

Open dag Voedselbank

Voedselbank de Bilt organiseert een Open Dag op zaterdag 11 januari van 15.00 tot 16.30 uur aan de Molenkamp 48. Na de vele berichten over verbouwen en herinrichten kunt u zelf een kijkje komen nemen in de voedselbankwinkel, het nieuwe magazijn en de koel- vriesruimte.

Bridgedrive in De Vierstee

Op zaterdag 8 februari om 14.00 uur organiseert BCM (Bridgeclub Maartensdijk) het 4de Open Maartensdijkse Bridge Kampioenschap in De Vierstee, Nachtegaallaan 30 in Maartensdijk. Er kunnen maximaal 60 paren meedoen. Aanmelden kan per paar voor 1 februari via bcmopen@gmail.com.

Winterreise

Zondagmiddag 12 januari wordt in de RK Kerk Onze Lieve Vrouw van Altijdurende Bijstand Gregoriuslaan 8, Bilthoven de liederencyclus Winterreise van Franz Schubert (opus 89, 1827) ten gehore gebracht. Ron Kuijper zingt met zijn warme baritonstem onder bege-

*Ik heb de bloemen gevraagd voor je te glimlachen
De vogels vroeg ik voor je te fluiten
En de zon stuurt je haar warme stralen*

Verdrietig, maar dankbaar dat hij zo lang in ons midden mocht zijn, hebben wij afscheid genomen van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Gijs Vonk

☆ Bilthoven, 6 juni 1923

† De Bilt, 4 januari 2020

Gerda Vonk - Camps

Roy en Marion
Kevin
Shannen

Rémon en Corine
Mike en Melanie
Maxime

Peter en Marianne
Tiana en Daan

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op vrijdag 10 januari om 12.00 uur in de aula van crematorium Den en Rust, Frans Halslaan 27 te Bilthoven. Na de plechtigheid is er gelegenheid tot condoleren.

Ik help u met liefde bij een goed afscheid

op de begraafplaats of in het crematorium van uw keuze. In de regio of daarbuiten. Ik heb alle tijd voor u en ben er voor iedereen. Of u nu verzekerd bent of niet, u mag mij altijd bellen. Ook voor een vrijblijvend gesprek. 06 - 1027 5585 (dag en nacht bereikbaar)

Koop Geersing | uitvaartzorg

Yarden & Geersing

Boeken vol foto's liet je ons na.
Portretten en vergezichten in zwart-wit kwamen uit je camera.
Foto's maken, het was je lust en je leven.
Bedankt dat je kleur aan ons leven hebt gegeven.

Zonder dat we het wisten zeiden we elkaar voor het laatst gedag

Rinus Alberti

Marinus Cornelis

Ede, 18 september 1946

Utrecht, 4 januari 2020

Rita
Renata en Peter
Ilse, Lisa, Jesse, Hidde
Erlinje
Hubald en Manon

Correspondentieadres:
Uitvaartzorg Annemarie Dix
T.n.v. familie Alberti
Soestdijkseweg Zuid 87- A7
3732 HE De Bilt

Rinus is overgebracht naar Uitvaartverzorging Van Tellingen, Leeuwieriklaan 2 te Zeist, alwaar geen bezoek.

De uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 11 januari om 13.30 uur in de aula van begraafplaats Den en Rust, Frans Halslaan 27 te Bilthoven, waarna we Rinus begeleiden naar zijn laatste rustplek op de natuurbegraafplaats.

Na de begrafenis bent u welkom in de koffiekamer om elkaar te ontmoeten.

leiding van Ronald Roosjen. Het sfeervolle optreden duurt ruim 2 uur met een korte pauze. Aanvang 15.00 uur. Entree gratis.

Thema-avond Geweldloze Communicatie

Maandag 13 januari organiseert de commissie inspireren in de Centrumkerk aan de Julianalaan in Bilthoven een introductie avond Geweldloze Communicatie. De avond wordt begeleid door internationaal gecertificeerd trainer Sofie Bakker uit Bilthoven. Sofie ontdekte deze visie op communiceren in 2006 en volgde ruim 90 workshopdagen bij nationale en internationale trainers. Meer informatie: www.pgbilthoven.nl.

Discussie-café over zorg

De lokale PvdA-fractie organiseert op woensdag 15 januari een discussieavond over zorg. Evelien Ribbens, directeur van stichting Mens De Bilt opent het gesprek met haar visie op wat op dit moment speelt op het terrein van lokale zorg en welzijn. De avond start om 20.30 uur in restaurant-café Pomp41 in De Bilt; van tevoren aanmelden via e.vanesterik@debilt.nl.

Weer een Nieuw Jaar

Zo links en rechts op bezoek gaand bij even oude vriendschaar valt het oog op aantal kaarten tussen tijdschrift en boeken staand.

Zijdelings prijken ze daar grijs omrand tot vierkant gevouwen van geschept papier waarop begrafenisbedachte teksten.

Dit zijn mijn doden van dit jaar. Veelal in ruste heengegaan. Gelukkig lig ik er niet bij. Vroeg nog maar pas een nieuw jaar aan.

Aan de rand van de dagelijkse dagen wachtend op de overgang van hier naar daar wordend tot een verbleekte schoorsteenkaart.

Toch blijkt het al met al weer wel de moeite waard dat leven hier. Tellend al mijn zegeningen mij ten deel vallend komend jaar.

Inge Gorris.

Sneller op weg naar energie-neutrale provincie

De provincie Utrecht gaat het gemakkelijker maken om een vergunning te krijgen voor duurzame energieopwekking, zoals zonne- en windenergie. Voor minder draagkrachtige inwoners wil de provincie een fonds ontwikkelen dat bijdraagt in de kosten voor het verduurzamen van hun woning.

Ook zet de provincie een expert-pool op die gemeenten gaat helpen bij het aardgasvrij maken van wijken. In totaal trekt de provincie tussen 2020 en 2023 27 miljoen euro uit voor de energietransitie. De plannen staan beschreven in het Programmaplan Energietransitie dat Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht deze week heeft vastgesteld en als voorstel voorlegt aan Provinciale Staten. Doel is om de energietransitie in de provincie op een haalbare en betaalbare wijze te versnellen.

Energie neutraal in 2040

Gedeputeerde Huib van Essen, verantwoordelijk voor Energietransitie: 'We hebben een flinke ambitie als coalitie: in 2040 moet de provincie energieneutraal zijn. Dat betekent dat de vraag naar energie in de provincie dan even groot is als het aanbod aan duurzame energie'. Om dat te bereiken, zet de provincie in op enerzijds een

Provincie Utrecht gaat het voor iedereen makkelijker maken om te verduurzamen.

forse energiebesparing door inwoners en bedrijven en anderzijds op grootschalige opwek van duurzame energie. De provincie werkt daarbij nauw samen met andere overheden, bedrijven, inwoners en maatschappelijke partners. Ieder van hen zal naar vermogen en draagkracht moeten bijdragen om de transitie naar een duurzaam energiesysteem te laten slagen.

Energiebesparing

De provincie gaat door met het stimuleren en adviseren van maatschappelijke organisaties bij het verduurzamen van hun gebouwen en hun werkprocessen. De afgelopen jaren deed de provincie dat al succesvol bij zo'n 60 zorginstellingen.

Met bedrijven die onder het provinciaal bevoegd gezag vallen, gaat de provincie de energieparagraaf van hun vergunningen aanscherpen. De provincie wil een convenant sluiten met gemeenten waarin ze afspreken, dat gemeenten de bedrijven die onder hun gezag vallen aansporen om hun gebouwen en werkprocessen verder te verduurzamen. Op het digitale platform Energiewerkplaats van de provincie kan iedereen die zich met de energietransitie bezighoudt terecht voor informatie en uitwisseling.

Duurzame opwek

De provincie Utrecht telt drie Regionale energie Strategieën (RES'en) waarin lokale en regionale overhe-

den en maatschappelijke organisaties afspraken maken hoe zij in hun regio duurzame energie opwekken. De provincie neemt actief deel aan de RES'en, verleent vergunningen voor duurzame energie-initiatieven en ondersteunt op inhoud en proces zodat de RES'en medio 2020 met een concreet bod kunnen komen. Daarin geven zij aan hoeveel duurzame opwek zij gaan realiseren en hoe ze dat doen. Gedeputeerde Huib van Essen: 'Gemeenten zijn op dit moment bezig om in de RES'en te zoeken naar geschikte locaties voor zonne- en windenergie. De Omgevingsvisie van de Provincie die dit voorjaar ter inzage komt, biedt gemeenten meer ruimte voor grootschalige opwekking.'

Lenig programma

Het programma Energietransitie van de provincie Utrecht is lenig. Omdat de technologische vernieuwingen snel gaan, wil de provincie ruimte houden om toekomstige ontwikkelingen en technische innovaties te omarmen die beter helpen om de doelen te halen. De provincie biedt ruimte en geld aan pilots en living labs: in totaal 2,2 miljoen euro over de periode 2020-2023. Daarnaast ondersteunt ze het onderzoek naar de proefboring naar aardwarmte die volgend jaar start in de gemeente Nieuwegein. Provinciale Staten van Utrecht debatteert naar verwachting op 29 januari 2020 over het programmaplan Energietransitie.

Dat wil ik 'effe' kwijt...

Geld

Onlangs is op het kruispunt Bilderdijklaan/Soestdijkseweg in Bilthoven een meisje van haar fiets gereden door een vrachtauto. Waarom? Omdat het daar gevaarlijk is. Niet alleen daar maar op meer plaatsen in de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan de Hessenweg, de Burgemeester de Withstraat en de Marijkelaan in Maartensdijk.

De Gemeente erkent dit, maar zegt dat er geen geld is. Eén blik in de begroting leert dat dit klopt. Tegelijkertijd is er een vermogen besteed aan een nieuw zwembad. Hier komen zo weinig bezoekers, dat er jaarlijks zoveel geld bij moet, dat een verhoging van de OZB onontkoombaar lijkt.

Is dit terug te draaien? Nee, helaas niet. Maar beste gemeentebestuurders: leer hiervan en denk hieraan terug voordat u een volgende keer uw oren laat hangen naar een dominante minderheid...

Harman Kloos, Bilthoven

advertorial

Bridgen is

Gezellig

Bridgen kan altijd en overal: thuis, op een club of op vakantie. Bridge verveelt nooit! Met een cursus bij bridgeopleiding@ziggo.nl leer je bridge op een rustige en ontspannen manier.

Scherpt de geest

Bridge houdt je mentaal fit. Het stimuleert je concentratie en geheugen. Anders gezegd: 'Ik wil mezelf een beetje scherp houden'.

Laagdrempelig

De kaarten worden de eerste avond al gebruikt; de theorie wordt later ondersteunend.

Medio februari 2020 start er in Maartensdijk weer een beginnerscursus. Info en aanmelden: bridgeopleiding@ziggo.nl

Klankbord

Gelezen in De Gelderlander van 01-12-2019: 'In navolging van de stad Utrecht komen ook in de rest van de provincie nieuwe, groene bushokjes met sedum-plantjes op het dak. Ongeveer 200 bushokjes zijn na twintig jaar toe aan vervanging en worden in 2020 vernieuwd'.

Het bericht vervolgt met: 'Welk bedrijf de klus gaat klaren, is nog niet bekend. Belangrijk is voor de provincie in ieder geval het duurzame aspect, dus bijvoorbeeld energiezuinige ledverlichting. De provincie wil dat er bij elk bushokje een bankje, prullenbak, informatiepaneel voor reisinformatie, zonnepanelen en sedumdaken aanwezig zijn. Het gaat om hokjes waar gemiddeld vijf of meer mensen per dag instappen. In Utrecht zelf staan al langere tijd groene en duurzame bushokjes. In april werd het eerste groene bushokje geopend door wethouder Kees Diepeveen'.

Zonnepanelen

In totaal zijn er 491 nieuwe bushaltes in de stad Utrecht gekomen in de periode april t/m juni 2019. Naast 316 haltes met sedumdak hebben er zo'n 96 haltes zonnepanelen gekregen. Alle haltes hebben ledverlichting en een zijte van bamboe. Het is de bedoeling dat in de toekomst alle haltes zowel een groen dak als zonnepanelen krijgen. Het onderhoud gebeurt met elektrisch vervoer.

Henk van de Bunt

In juli 2019 vermeldde RTL-nieuws al in een bijschrift bij deze foto: 'Buitenlandse media raken er niet over uitgepraat: de bushokjes in Utrecht. Niet zomaar, want daar zijn de afgelopen maanden ruim 300 duurzame bushokjes geplaatst met groene daken en zonnepanelen. Vooral de aantrekkingskracht op bijen is wereldnieuws. De bushokjes hebben groene daken van sedum. 'Dit zijn vetplantjes die de lucht filteren, wat bijdraagt aan de verbetering van de luchtkwaliteit', vertelt een woordvoerder van de gemeente Utrecht. 'Het trekt bijen aan en allerlei andere insecten. Het is ook goed tegen de hitte: hoe meer groen, hoe koeler het is'.

Een mooi begin van 2020

Aan al dat mooie, dat er in het Utrechtse is ontstaan, moest ik denken, toen een bewoner van een appartement aan het Maartensplein de redactie deze prent toestuurde. Enige dagen daarna werd mij de gemeentelijke reactie toegezonden: 'Zoals elk jaar zijn we de vernielingen aan gemeentelijke eigendommen tijdens de oudjaarsnacht aan het inventariseren. Deze (inventarisatie) is nog niet gereed'.

LANDWAART
CULINAIR

Alleen donderdag

Alle rauwkostsalades
en stampotten
Per 100 gram **€ 0,90**

**Denk
aan de
vitamintjes....**

Alleen donderdag
Blauwe bessen
Grote bak 300 gram
**Nu voor maar
€ 1,99**

**Extra Malse
Krop Sla**
Per krop **€ 0,99**

**Mooie Hollandse
Bospeen**
Per bos **€ 0,99**

* Van onze patissier

**Appel -
CakeTaart**
Nu **€ 7,95**

Uit eigen bakkerij
Amandel krullen
Pak nu **€ 5,95**

**Heerlijke, sappige
Elstar handappels**
Heel kilo **€ 1,25**

**Zoet en sappig
Conference
Handperen**
Heel kilo **€ 1,49**

* Van onze bakker

Donker - Volkoren
Nu **€ 2,99**

Onze heerlijke
Witte bollen
Zak 5 stuks **€ 1,99**

Vers van de traiteur

Chili con carne **€ 1,25**
100 gram

Op verzoek nog eenmaal...
Hazenbout **€ 12,50**
met garnituur Per portie

Rundergoulash **€ 1,49**
met Groenterijst 100 gram

Alleen **Ma** ¹³/₀₁ **Di** ¹⁴/₀₁ **Wo** ¹⁵/₀₁

Jachtschotel **€ 1,49**
100 gram

Vers gesneden
Hutspot **€ 0,99**
500 gram

Frieslanders aardappels **€ 3,95**
Nu 2e zak gratis....!!!! Zak 2,5 kilo

Aanbiedingen met een * geldig op donderdag 9, vrijdag 10 en zaterdag 11 januari.

OPENINGSTIJDEN

Maandag t/m donderdag 08.00 - 18.00 uur
Vrijdag 08.00 - 20.00 uur
Zaterdag 08.00 - 16.00 uur
Zondag Gesloten

LANDWAART
CULINAIR

Maertensplein 21a
3738 GM Maartensdijk
0346 - 211330
info@agf-landwaart.nl
www.landwaartculinair.nl

Reclame geldig vanaf
donderdag 9 januari
t/m woensdag 15 januari

**KWALITEITSSLAGERIJ
ZWEISTRA**

DONDERDAG

**Diverse vleeswaren
voor
maar** 100 GRAM **0.99**
(minimaal 10 soorten)

Kookworst
Grillworst
Grillworst kaas
Grillworst piri piri
Grillworst saté
Leverworst

Paardenworst
Boterhamworst
Gebraden gehakt
Schouderham
Procureurrolade

Nergens deze kwaliteit voor zo'n lage prijs!!!

Extra donderdag voordeel:

KIPDIJFILET

1 KILO **8.98**

Lekker voor het weekend!

**PULLED CHICKEN
BROODJES** VOOR 2 **7.-**

DEENSE BROODJES VOOR 2 **7.-**

VOORDEEL HELE WEEK

Speklappen 500 GRAM **5.99**
naturel of gekruid

**Lamshaasjes of
lamsfilets** 100 GRAM **4.25**

Riblappen 500 GRAM **6.50**

Scharrel kipfilet 500 GRAM **6.50**
naturel of gemarineerd

Slavinken 4 STUKS **5.-**

Kant en klare hachee 500 GRAM **6.50**

MAANDAG-DINSDAG VOORDEEL

**Gehakt cordonbleu,
Runder cordonbleu,
Kip cordonbleu** **4+1
GRATIS!**

VLEESWAREN TRIO

**Gebraden rosbeef
Gegrilde fricandeau
Boerenham** 3 x 100 GRAM **5.98**

SALADE TRIO

**Filet Americain
Sellerie salade
Hammousse** 3 x 100 GRAM **4.98**

WOENSDAG GEHAKTDAG

Half om half gehakt 1 Kg. | **6.48**
Rundergehakt 1 Kg. | **7.48**
Gekruid gehakt 1 Kg. | **7.48**

**STOMPETOREN JONG
BELEGEN KAAS** 500 GRAM **5.98**

**BOEREN ZACHT
BELEGEN** 500 GRAM **6.50**

HUISMIX 250 GRAM **4.98**

CASHEWNOTEN 250 GRAM **3.98**

Route buslijn 77 per 8 januari tijdelijk aangepast

door Henk van de Bunt

Per half december 2019 is de nieuwe busdienstregeling van kracht in Bilthoven voor lijn 77 en 78. Deze buslijnen maken nu gebruik van de Jan Steenlaan in Bilthoven, waarvan lijn 77 zeer frequent met harmonicabussen van 18 meter lang. Dit zorgt voor onveilige verkeerssituaties. Daarom wordt de route vooralsnog per woensdag 8 januari tijdelijk aangepast.

Busvervoerder Qbuzz, de Provincie Utrecht en de gemeente De Bilt hebben veel reacties ontvangen over de aangepaste dienstregeling en de lengte van de bussen. Hierbij spelen de zorgen over de verkeersveiligheid op de Jan Steenlaan en rondom station Bilthoven een grote rol.

Verkeersonveilige situaties

Vorig jaar heeft de gemeente De Bilt de Jan Steenlaan in Bilthoven aangepast en de verkeersveiligheid verbeterd, met name voor (brom-) fietsers. Het blijkt dat de nieuwe inrichting in combinatie met de grotere en vaker rijdende bussen zorgen voor verkeersonveilige situaties.

Het openbaar vervoer is de verantwoordelijkheid van de Provincie Utrecht en Qbuzz. Daarom is de gemeente De Bilt met deze partijen in gesprek gegaan.

Lijnen

Door het gereed komen van de nieuwe tunnel onder het spoor in de Leijenseweg kon lijn 77 vanaf augustus 2017 weer langs De Leijen gaan rijden. Vanwege de krappe breedte werd toentertijd nog maar in één richting langs De Leijen gereden en liep deze route via de Rembrandtlaan in plaats van de Jan van Eijcklaan en Jan Steenlaan.

Ondanks dat er zich nog geen ernstige incidenten hebben voorge-

daan, hebben provincie, gemeente en vervoerder gezamenlijk besloten dat (alleen) lijn 77 per woensdag 8 januari weer de oude route rijdt over de Rembrandtlaan. Lijn 78 blijft wel de huidige route rijden, zodat er geen haltes vervallen en met name de Bremhorst en Huize het Oosten voorzien blijven van nabij openbaar vervoer. Deze rit wordt van 6.00 tot 18.00 uur per halfuur uitgevoerd met een 8-persoonsbus

Aanpassing dienstregeling

Daarnaast kijkt de busvervoerder op korte termijn naar aanpassingen in de dienstregeling zodat er minder lang en vaak veel bussen

Bushalte Rembrandtlaan (foto december 2018) was toen niet rolstoelvriendelijk.

opgesteld staan rondom station Bilthoven. Tenslotte gaan de provincie, gemeente en vervoerder in opmaat naar het Vervoerplan 2021 met direct omwonenden en andere belanghebbenden zoals de Fietzersbond, Rover, VRU en bewonersverenigingen in gesprek over een goede oplossing voor het totale busvervoer in Bilthoven.

Overleg

Evert Bouws vertegenwoordigt Reizigersvereniging Rover: 'In het geplande overleg op 21 januari van het ROCOV Utrecht (regionaal overleg consumenten aangelegenheden openbaar vervoer), waar ik namens Rover aan deelneem, zal dit probleem ook aan de orde komen, ongetwijfeld ook over het feit dat men ook nu weer 'vergeten is' om het ROCOV over deze maatregel in te lichten. Men neemt dit overleg blijkbaar niet echt serieus. Bovendien was ik voor een bijeenkomst van het Verkeersplatform van de gemeente maandagmiddag in het gemeentehuis, waar ik de belangen van busreizigers naar voren breng. Ook daar heb ik niets over

deze maatregel vernomen, terwijl men weet, dat ik bij deze zaken rechtstreeks betrokken ben'.

Smal

Bouws vervolgt: 'Ik vernam van Veilig Verkeer Nederland, dat men de breedte van de Jan Steenlaan in de huidige uitvoering heeft nagemeten. Daarbij bleek, dat ten opzichte van de oorspronkelijke situatie de breedte met 40 cm is verminderd, terwijl de weg toch al tamelijk smal was. Dat gevoegd bij de omvorming van lijn 77 tot een U-link-lijn met verlengde bussen en een hogere frequentie heeft tot de huidige situatie geleid. Het ROCOV had al een half jaar geleden bezwaar gemaakt tegen de voorgenomen dienstregeling met gelede bussen in de omgeving van de Jan Steenlaan, omdat men voorzag dat dit veel weerstand zou opleveren. Daarbij is toen een aantal alternatieven voorgesteld'.

Kijk voor actuele reisinformatie op www.u-ov.info of bel de klantenservice 0900 5252241 van maandag t/m vrijdag 8.00 uur tot 20.00 uur.

Lijn 77 komt via Zonneplein, Duivenlaan, door de tunnel in de Leijenseweg (rechtsaf) de Massijslaan opgereden, om daar te stoppen bij de halte Walnootlaan. [foto augustus 2017]

De omgevallen lantaarnpaal

Aan de Maartensdijkse Merellaan stortte vorige week plots een lantaarnpaal ter aarde. Wellicht handig om eens bij de paal voor uw deur te kijken hoe de staat van onderhoud is.

Marten de la Vieter: 'Afgelopen maandagochtend 30 december viel geheel onverwacht de lantaarnpaal voor ons huis om. Deze paal was van onder geheel doorgeroest. Er was geen wind of een andere aanleiding. Mijn vrouw hoorde iets en zag hem vallen, net tussen de auto's

in. Gelukkig waren er geen fietsers, kinderen of passerende auto's. Het had allemaal slechter kunnen aflopen'.

Ziut

De gemeente De Bilt (daar was e.e.a. nog niet bekend) reageerde

vrijdag 3 januari: 'Dat is schrikken! Gelukkig geen persoonlijke schade. Storing en schade aan openbare verlichting – en daar hoort deze helaas ook bij – dient men te melden met een formulier via de website van de netwerkbeheerder ZIUT (Regio Noord West, tel. 088 9450650). Diezelfde dag meldde de la Vieter: 'De lantaarnpaal is rond 13.00 uur opgehaald en het gat is dicht gemaakt'

[HvdB]

Lijn 78 vervolgt zijn weg vanaf Station Bilthoven, langs halte Rubenslaan Bilthoven en verder langs Jan Provostlaan Bilthoven. [foto december 2018]

Zijn er meer palen in Maartensdijk, die op 'scherp staan'?

Tot en met 31 december (dinsdag) was de lantaarnpaal op het trottoir gedrapeerd. Op deze foto is de breukrand goede te zien.

advertentie

Hazekamp Parketvloeren

- Advies op maat
- Verkoop parket- en laminaatvloeren
- Onderhoud, renovatie en reparatie van uw parketvloer
- Stofvrij schuren

Hessenweg 4 * 3731 JK De Bilt
hazekampparket.nl * 030 - 633 26 91

NAGEL fashion

Maertensplein 16
3738 GK Maartensdijk
Tel. 0346-211711

Fashion for every age

OP DE DAMES-, HEREN- EN BABY- COLLECTIE

TOT 50% KORTING*

*M.U.V. BASIS ARTIKELEN EN NIEUWE COLLECTIE

Elektrotechnisch
Installatieburo **van Woudenberg b.v.**

- Krachtinstallaties
- Lichtinstallaties
- Beveiliging
- Telefooninstallaties
- Computernetwerken

Dorpsweg 156 3738 CK Maartensdijk
Tel. 0346 - 211 338
info@vanwoudenbergelektro.nl

Parel Promotie
ontwerp+print+druk

0346 211215
info@parelpromotie.nl
www.parelpromotie.nl

Uw lokale
drukwerkspecialist

Maar ook voor
een nieuwe
website
of restyle!
Kom eens langs.

Weekend Aanbiedingen

VIKORN

met
gratis

lippenbalsem **NU € 1,75**

Oostenrijkse

APPELSTRUDEL

voor

€ 6,95

Bakker Bos

Maartensdijk - Den Dolder - Hilversum
tel.: 0346 - 21 12 35 - www.bakkerbos.com

advertorial

BENG!-Infoavond op 15 januari: Jouw huis duurzamer

Veel huiseigenaren zijn er al mee bezig: verduurzaming. Er verschijnen zonnepanelen op het dak of er wordt nagedacht over een warmtepomp. De energietransitie kent veel uitdagingen! De zolder ontruimen om het dak te isoleren? De oude CV ketel nog vervangen? De Energieambassadeurs helpen je op weg met praktische informatie. Op woensdagavond 15 januari wordt de eerste informatieavond van dit jaar gehouden in het WVT-gebouw te Bilthoven. Opgeven per e-mail: infoavond@beng2030.nl.

"We denken nog teveel in terugverdiens-tijden.", zegt BENG!-Energieambassadeur Pieter Nap. Zelf denkt hij liever vanuit de klimaatopgave, het terugdringen van CO₂-uitstoot en de noodzaak om verwarming zonder aardgas mogelijk te maken. "Maar natuurlijk is het mooi dat verduurzamen geen geld hoeft te kosten. De meeste investeringen worden wel degelijk terugverdiend." Samen met collega Eize-Jan Bakker verzorgt hij de presentatie over de energietransitie in eigen huis. Het is een brede informatiebijeenkomst, zeker aan te bevelen als je deze materie best lastig vindt en daarom afwacht.

Want: hoe zit dat dan met de kosten? Er worden vaak uiteenlopende bedragen genoemd om het huis te verduurzamen of 'van het gas af' te halen. Minder aandacht is er voor de baten. Als je investeert

in woningisolatie, gaan energiekosten direct omlaag en bespaar je op de maandelijkse vaste lasten. Daarnaast wint het huis aan comfort en is het gunstig voor de verkoopwaarde.

Bonussubsidie

Huiseigenaren kunnen gebruik maken van de landelijke Subsidieregeling Energiebesparing Eigen Huis (SEEH). Als je meerdere maatregelen tegelijk neemt, kan tot 20 procent subsidie mogelijk zijn. Daarnaast is een bonussubsidie beschikbaar als je het huis zeer energiezuinig of energieneutraal maakt. Dat laatste scenario, een slecht geïsoleerde woning in één keer goed aanpakken, kan aantrekkelijker zijn dan in stapjes verduurzamen. De beide Energieambassadeurs leggen het graag uit. Verder is er op 15 januari alle ruimte om eigen vragen in te brengen.

Buitenunit warmtepomp in een tuin in De Bilt. Foto: Jenny Senhorst

BENG!

Locatie en tijd: 15 januari, WVT-gebouw, Talinglaan 10 te Bilthoven, inloop: 19.00 uur, start programma 19.30 uur. Aanmelden per e-mail: infoavond@beng2030.nl. Meer informatie over de Biltse energiecoöperatie BENG!: www.beng2030.nl.

Tuinontwerp
Tuinaanleg
Tuinonderhoud
Tuinrenovatie
Boomverzorging

Met vakmanschap en passie voor uw tuin...

in alle seizoenen...

IS UW TUIN AL WINTERKLAAR?

Ook voor gladheidsbestrijding kunt u ons benaderen

- Snoeien van (fruit)bomen
- Planten van bloembollen
- (Ver)planten van bomen, heesters en planten
- Kalken gazon en het steken van grasranden
- Overige boomverzorgingswerk

**Gebr. van Vliet
& Boomspecialisten**

Dierenriem 7
3738 TP Maartensdijk
T 06 52 46 82 10
b.g.g. (0346) 21 46 22
info@vanvliethoveniersbedrijf.nl
www.vanvliethoveniersbedrijf.nl

BENG!

WVT medewerkers in het zonnetje gezet

Tijdens de medewerkers-avond bij WVT op zaterdag 4 januari werden Hugo en Ada van Dis door voorzitter Magda van der Berg in het zonnetje gezet. Hugo en Ada hadden besloten om een stapje terug te doen inzake WVT. Het was duidelijk geen definitief afscheid.

Nadat de familie door de voorzitter was verwelkomd met een grote bos bloemen, werd er een voorstelling geven in de trant van Thomasvaer en Pieternel. Hugo en Ada zelf hebben op deze manier jarenlang het afgelopen jaar van WVT doorgenomen. Nu werden deze rollen door twee bestuursleden waargenomen en werd er teruggeblikt op de tijd dat Hugo en Ada hun diensten verleenden aan de WVT.

Ada (rechts) is in de jaren '70 van de vorige eeuw toegetreden tot het bestuur. Zij werd verantwoordelijk voor de financiën van de vereniging en naderhand kreeg zij de eindverantwoording. Toen Hugo de pensioengerechtigde leeftijd had bereikt werd hij voorzitter van WVT en tevens ging hij zich actief bezighouden met - met name - de boeken-
(Fred Meijer)

Hugo en Ada van Dis luisteren naar de terugblik op hun verdiensten.

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 5 januari was er een druk bezochte Nieuwjaarsreceptie van de Stichting Vrienden van het oude Biltsche Meertje. Alle aanwezige vrienden, donateurs en andere belangstellenden, genoten er van een hapje en een drankje en toasten met elkaar op een gelukkig (en groen) 2020.

Uiteraard werd ook stil gestaan bij de door de gemeente de Bilt in oktober 2019 aangekondigde bouwplannen op deze locatie. Alle aanwezigen werden gerust gesteld door de uitkomst van de raadsvergadering van 28 november 2019, waarin werd besloten om geen woningen te bouwen op deze locatie en het groen en de sociale functie te respecteren.

Wat het bestuur van de stichting betreft, was deze Nieuwjaarsreceptie een zeer geslaagde première van een traditie.
(Ad van Gameren)

Buiten Rustenburg verdwenen onder de A27

Aan de huidige Voordorpsdijk, in wat ooit het buurtschap Blauwkapel bij Groenekan was en behoorde bij de voormalige gemeente Maartensdijk, lag tot diep in de negentiende eeuw een klein buiten, Rustenburg genaamd.

Het pand was ooit gelegen aan de voormalige Blauw Kapelschen Steeg, een onverharde, smalle weg in het verlengde van de huidige Blauwkapelseweg, op de locatie van het huidige viaduct van de A27. Het buiten bestond in ieder geval nog in 1840. Het was toen in bezit van jonkheer mr. Jacob Constantijn Martens van Sevenhoven (1793-1861), lid van een aristocratische familie. Jonkheer Martens was een oerconservatieve rechter uit Utrecht, die in 1849 lid van de Eerste Kamer werd. Hij verzette

zich onder meer tegen Thorbecke's kieswet.

Timmerman

De bewoner van Rustenburg was in 1840 de timmerman Dirk Hoornenburg. Waar de jonkheer in 1840 zelf vertoefde, is niet bekend; hij zou ook niet in het door hem in 1837 verworven Oude Rechthuis van Zevenhoven (Lopikerkapel) hebben gewoond.

Rustenburg is nog voor 1888 gesloopt, want in dat jaar werd op de plaats van het buiten een boerderij

gebouwd. Dit was één van de panden die in 1967/1968 werden afgebroken om plaats te maken voor de rijksweg A27. In de jaren negentig van de twintigste eeuw werd dit stuk Maartensdijks grondgebied overgedragen aan de stad Utrecht. (Bron: Louis v.d. Brink in St Maerten nr. 19 juni 2000)

Zicht op de zij- en de achtergevel van Rustenburg in 1810. (Anonieme tekening - Utrechts Archief)

Alzheimer Café

Op dinsdag 14 januari is er een Alzheimer Café in het restaurant van woon- en zorgcentrum De Koperwiek, Koperwieklaan 3 in Bilt. Een Alzheimer Café is de benaming voor een laagdrempelige ontmoetingsplaats voor mensen met (beginnende) dementie, hun familieleden, vrienden en andere belangstellenden.

Het thema van deze avond is 'Welke ondersteuning is er voor u als mantelzorger? Marianne Houkamp van Mens De Bilt vertelt wat het Steunpunt Mantelzorg De Bilt kan betekenen voor de mantelzorger van iemand met dementie. Het programma begint om 20.00 uur en eindigt plm. 21.30 uur. De toegang is gratis. Vooraf aanmelden is niet nodig. Voor meer informatie over het Alzheimer Café alsmede vervoersvragen: Alida Melkert, tel.nr. 030 6562977.

Dat wil ik 'effe' kwijt

Onze gemeente zorgt met een bladcampagne voor het ruimen van herfstblad op de openbare weg en de bewoners mogen in die periode ook het gevallen blad uit hun tuin langs de straat deponeren. Maar we kunnen dat afgefallen blad natuurlijk ook gebruiken om kostbare compost van te maken!

Bladcompost maken: meng bij voorkeur allerlei verschillende soorten blad. Blad van eiken, beuken en platanen verteert veel langzamer dan blad van bomen als appel, wilg, robinia, els, linde, populier, kastanje en vlier. En gebruik dus vooral het makkelijker te composteren blad.

Doe het - bij voorkeur vochtige - bruine blad in grote zakken (met gaten) en zet die op een plek waar je er geen last van hebt en uit de zon. Het kan ook in een compostbak. Als je het mengt met groen (bv grasmaaisel) gaat het gelijk composteren. Het werkt nog sneller als je met de grasmaaier over het bruine blad gaat of het blad klein maakt met een hakselaar.

Om verzuring tegen te gaan kunnen planten toegevoegd worden als calcium(kalk)bron: paardenbloemblad, kamille, klein hoefblad, lookloof, peterselie, blad van linde, iep, es, esdoorn of abeel. Is het blad het volgende jaar bladcompost geworden, dan kun je het iets door de grond werken. Op zandgronden zorgt het ervoor dat de grond minder snel uitdroogt. Op kleigrond verbeter je er de structuur mee.

Afgefallen bruin blad kan ook bewaard worden voor het composteren in het volgende jaar:

Doe het blad in een compostbak of zak en bewaar het om later te gebruiken voor compost. Om goede compost te maken heb je tijdens de zomer immers bruin materiaal nodig (3 handjes bruin blad op 1 handje groen materiaal).

Wil je meer lezen over composteren? Kijk op de website van Groei&Bloeï (lezing Marc Siepman).
Joke Schreuder-Borken.

Om ons team te versterken zijn wij op zoek naar een

Verkoopmedewerker (fulltime)

De taken die bij deze functie horen zijn het aanvullen en onderhouden van de winkel, de ontvangst van binnenkomende goederen en het verkopen en adviseren van klanten

Ben jij die enthousiaste medewerker die zich herkent in de volgende voorwaarden

- * Flexibel, klant- en servicegericht en zelfstandig kunnen werken
- * Kennis en/of ervaring met doe-het-zelf en bouw
- * Affiniteit met dieren en tuinieren
- * In staat om zwaar werk te verrichten. (uitpakken levering)
- * Plezierig vindt om werkzaam te zijn in een klein team.

Stuur dan je sollicitatie met CV per brief of e-mail voor 24 januari naar:

Firma van der Neut Uw Groene Vakwinkel
Groenekaneweg 9, 3737 AA Groenekan
info@firmavanderneut.nl

VERHAEG
TANDARTSEN

Daniëlle

Sylvia

Marieke

Valerie

Lotte

Welkom!
ONZE TANDARTSEN STAAN
VOOR U KLAAR!
OPEN VAN 7.30 - 20.00 UUR

Verhaeg Tandartsen | Tolakkerweg 157A | 3738 JL Maartensdijk
0346 - 213 450 | www.verhaegtandartsen.nl

Dier van de maand: kater Tommie

Met Tommie is op zich niet zoveel mis maar toch zit hij al ruim 9 maanden bij ons in het asiel. Hij is erg druk en beweeglijk en alles draait maar om één ding en dat is ETEN!!! Hij heeft daardoor nauwelijks aandacht voor bezoekers en loopt alleen maar te zoeken naar eten.

De katten Jodokus en Joanneke die vorige keer asieltier van de maand waren zitten nog steeds bij het pleeggezin. Er zijn wel mensen geweest maar die vonden de katjes toch te bang.

Tommie is een lieve, rode kater van 10 jaar oud. Hij is bij ons in het asiel beland nadat hij was aangereden. Tommie is een lieverd, lekker druk en beweeglijk, dol op eten en heeft geen bezwaar tegen een knuffel op zijn tijd. Wel wil hij heel graag naar buiten en dat begrijpen wij ook heel goed want hij moet zijn energie kwijt kunnen. Wij zien hem al heerlijk rennen door het gras, de vogeltjes

opjagen of proberen een vlinder uit de lucht te plukken. Wat zal dat een feest voor hem zijn, helemaal als hij daarna heerlijk kan slapen in zijn eigen nieuwe huis. Kortom, ook voor deze man wachten wij met smart op degene die hem komt ophalen.

Rasgroep: Katten
Ras: Europese Korthaar
Geslacht: kater
Leeftijd: 10 jaar
Kan met honden: Nee

Kan met katten: Nee
Kan bij kleine kinderen: Nee
Kan bij grote kinderen: Ja
Kan in een flat: Nee
Kan in een tuin: Ja

De katten Jodokus en Joanneke die vorige keer asieltier van de maand waren zitten nog steeds bij het pleeggezin. Er zijn wel mensen geweest maar die vonden de katjes toch te bang.

www.dierentehuiszeist.nl
dierentehuiszeist@gmail.com
Tel: 0343-491231
maandag t/m vrijdag
13.00 - 16.30 uur
zaterdag
13.00 - 16.00 uur.

Deze rubriek is mede mogelijk gemaakt door:

DIERENKLINIEK
MIDDEN NEDERLAND

kliniek voor gezelschapsdieren en ambulante kliniek voor paarden

TOLAKKERWEG 157 - MAARTENSDIJK
WWW.DKMIDDEN.NL 0346 725998

De beste kwaliteit van de op één na beste slager

KIP KARBONADE

Heerlijke malse, met een beetje erin! Gemarineerd met onze olie pesto marinade, zeer smaakvol!!
ca. 20 tot 25 min. zachtjes braden

500 gram **3,50**

HAZEN ACHTERBOUTEN

Mooie volle bouten met een klein beetje erin!! Heerlijk langzaam stoven; super voor uw eigen hazenpeper!
ca. 2½ tot 3 uur stoven

100 gram **2,15**

EIS BEIN

Gepekeld en gerookt, met zwoerd en been erin! lekker bij de zuurkool of de borrel met een beetje mosterd. Alléén even kort opwarmen!!

100 gram **1,25**

GEPANEERDE SCHNITZELS

Van de bovenbil gesneden, supermals en mager en rondom gepaneerd voor u, dus helemaal panklaar!
zachtjes braden in ruim boter, ca.4 tot 5 min.

4 stuks **7,00**

THAISE KIPWOKBLOKJES

Gemarineerde blokjes kipfilet met paprika en courgette. Heerlijk met pasta, rijst of op een broodje??
Zachtjes kort roerbakken; ca 10 tot 12 min.

500 gram **6,75**

HAZENPEPER

Rijke gevuld met veel vlees, groente en kruidenboeket. Lekker met aardappelpuree en rode kool!!
Alléén even opwarmen en smullen maar!!

100 gram **2,50**

Lekker genieten van deze aanbiedingen:

KUIKEN DRUMSTICKS

Mag met de hand gegeten worden!!

500 gram **3,25**

SLAGERS BALLEEN GEHAKT

Helemaal klaar: om zelf te braden in de pan!

3 stuks **3,30**

Hessenweg 183 | 3731 JH De Bilt | tel: 030-2203813
info@slagerijvanloo.nl | www.slagerijvanloo.nl

Ma t/m do: 07.00 - 18.00 | Vrijdag: 07.00 - 20.00 | Zaterdag: 07.00 - 16.00

Kijk voor meer aanbiedingen in onze winkel.
Aanbiedingen geldig van maandag 6 januari t/m zaterdag 11 januari.
Zelftuten voorbehouden.

www.vierklank.nl/bedrijven

Voor een lokale ondernemer.

Ook een vermelding in de
bedrijvengids op www.vierklank.nl/?

Al mogelijk vanaf € 5,- /mnd

incl. terugkerende vermelding in de krant.

Meld u aan via info@vierklank.nl.

Ploeger Delicatessen 90 JAAR!

Speciale feestaanbiedingen

Vers gebakken Cashewnoten

Dit weekend 250 gram van € 4,95 voor **€ 0,90**

Italiaanse koekjes 6 smaken

Dit weekend van € 7,50 voor **€ 5,90**

El Castilla shiraz

Dit weekend 2 flessen van € 17,90 voor **€ 9,90**

Ploeger delicatessen • Hessenweg 182, 3731 JN De Bilt • Telefoon: 030 220 0066
info@ploegerdelicatessen.nl • www.ploegerdelicatessen.nl

Over een wieg, een karmolen en de van Alphenstraat

door Henk van de Bunt

Op de website van het onlinemuseum is een portret van Emanuel de Grouchy - een belangrijke Franse generaal uit de tijd van Napoleon - van de hand van Georges Rouget uit 1835 afgebeeld. Grouchy, die in 1815 maarschalk zou worden, kocht omstreeks 1808 - 1810, ten tijde van koning Lodewijk Napoleon, een model van de uitvinding van de Westbroekse boerentimmerman Jan de Groot: een mechanische karmolen die met gewichten werkte.

Grouchy kocht De Groots uitvinding voor 50 gulden en nam hem in 1810 mee naar Parijs. De Groot kwam op het idee, nadat hij eerder een mechanische wieg had ontworpen, om op die manier niet in zijn nachtrust gestoord te worden. De Groots vinding kreeg landelijke aandacht. Redacteur Anne Doedens vertelt: 'We lezen over De Groots activiteiten in de Bredasche Courant van 25 november 1841.

Verpoozing

Buurman, landeigenaar Th. H. Pauw, die in 1808 op het huis Alphen-Hof te Westbroek woonde vertelt: 'Jan

de Groot, bezwaard met een talrijk huisgezin, vermoeid thuiskomende, was het des 's nachts zeer onaangenaam, door het geschrei van zijn kind in de voor zijne bedstede staande wieg liggende, gedurig wakker gemaakt te worden en in zijne verlangde en noodige rust zich gestoord te zien, terwijl hij door het nu en dan ter verpoozing zijner huisvrouw aan het wiegekoord te trekken, op een middel bedacht wierd om zulks te voorkomen. Toevallig komt hij in een keuken waar een loopend spit in werking was, dat te zien en zijnen geest daarop te spitsen was het werk van den zelfden oogenblik; hij

komt thuis, gaat aan het werk en binnen weinige dagen had hij voor het in beweging brengen der wieg hetzelfde uitgevonden als den Heer van Loon; de wieg wordt in beweging gebracht en loopt een kwartier uurs, zijn kind slaapt en blijft in rust'.

Karmolen

'Zijn genie moet daar niet in berusten: hij houdt een koe voor zijn huishouden, die hem melk en boter geeft, zijne dochters beurtlings staan aan den karmolen, een paard er voor te houden is hem te kostbaar, maar het loopend spit - de wieg - zijn zijne wegwijzers; in zijn

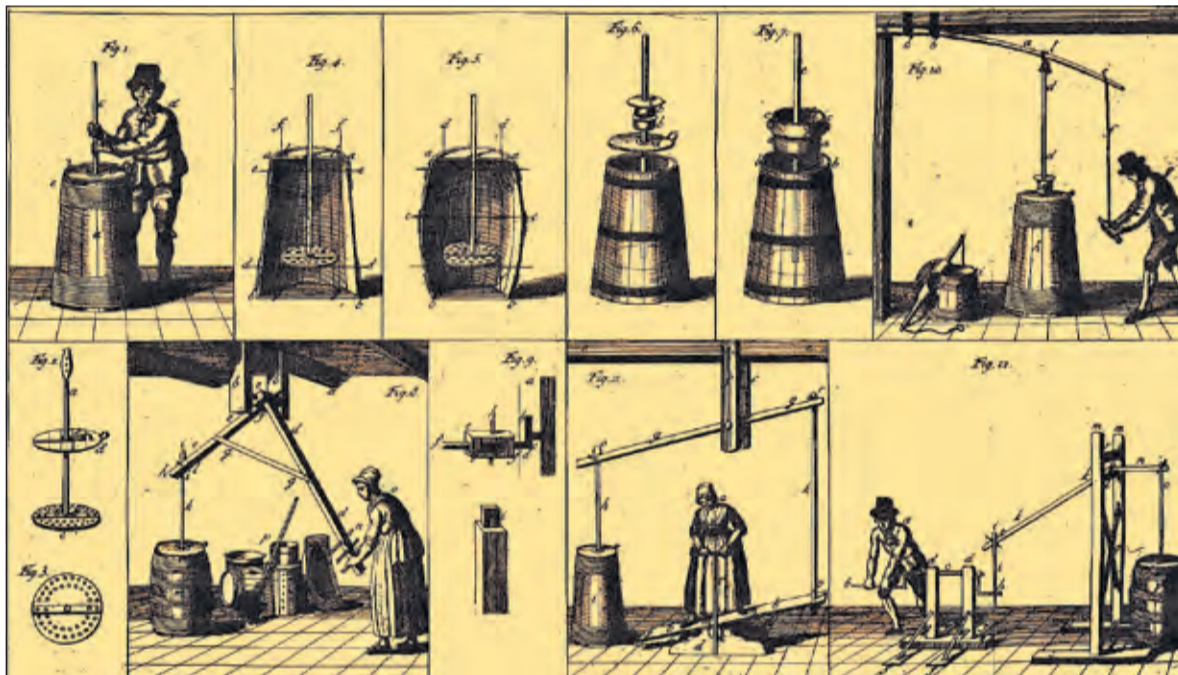

Een foto van de Alphenhof in 1965 uit de digitale verzameling van Rienk Miedema.

achterhuis zooveel hem de plaats voor zijn timmermanswinkel over laat, graaft hij eene diepte om het gewicht van lood, ijzer, steenen en wat al zwaarte kan aanbrengen te kunnen innemen, van zoodanige hoogte als dat boeren achterhuis hem maar eenigsins veroorlooft'. 'Hij maakt een karmolen - en zijne uitvinding gelukt volkomen, het opgewonden kabeltouw duurt 20 a 22 minuten - nog eenmaal opgewonden en den tijd van een uur benodigd tot het maken en afscheppen van room en boter, is naar wensch ten einde gebracht'.

Alphenstraat

Buurman Pauw woonde in 1808 op het huis Alphen-Hof te Westbroek. Niek Adema schrijft daarover in het blad van de Historische Vereniging Maartensdijk (december 1988): 'In de Franse tijd verbouwde eigenaar Willem van Alphen, die de molen in 1813 verkocht aan Derk Hartman, daar tabak. Tegenwoordig heet die boerderij nog 'Alphenhof'. Hij staat aan de Oude Kerkdijk no. 30. Ook de 'oude nieuwbouw' in Westbroek herinnert nog aan deze molenaarsfamilie: 'de van Alphenstraat'.

Een afbeelding van een karmolen als die van Jan de Groot. (uit het zesde deel van Berkhey's Natuurlijke Historie van het Rundvee)

Ploeger viert 90-jarig bestaan

Op 10 januari 1930 opende de familie Ploeger de deuren van hun levensmiddelenzaak aan de Blauwkapelseweg. Aanstaande vrijdag 10 januari viert de 3e generatie het 90-jarig bestaan van de zaak aan de Hessenweg 182 in De Bilt.

1e generatie Ploeger voor de winkel aan de Blauwkapelseweg.

Het laat zich raden dat het jubileum gevierd wordt met wat lekkers. Voor de klanten is er die dag een gebakje en een attentie en in de winkel zijn er spectaculaire aanbiedingen waarin '90' onderdeel van de prijs uitmaakt. Naast Anita versterken die dag ook Cees en Renate Ploeger het team zodat het ongetwijfeld voor veel klanten een gezellig weerzien wordt.

Delicatessen

Cees Ploeger nam in 1960 het stokje van zijn ouders over en stapte al snel over van levensmiddelen naar delicatessen. In 1973 opende hij een tweede zaak op de Hessenweg en de geur van vers gebrande noten

trok al snel nieuwe klanten aan. Zes jaar later werd de vestiging aan de Blauwkapelseweg definitief gesloten, de Hessenweg verbouwd en kwam Anita full-time in de zaak. Sinds 2005 staat Anita aan het roer, maar Cees en Renate zijn nog regelmatig in de zaak te vinden en springen gedurende drukke periodes graag bij.

Huiskamer

Anita kijkt, net als sommige klanten, uit naar de viering van het jubileum. 'We hebben zoveel klanten die hier werkelijk al jaren komen. Onze oudste klant is 96 jaar en die verheugt zich er nu al op om een gebakje te komen eten. We maken er de hele dag doorlopend een feestje van. Ik breng met heel veel plezier zo veel tijd door in de winkel dat het voor mij voelt als een soort huiskamer waarin ik alle lekkernijen uit mag stallen. Ik probeer altijd goed te luisteren naar de klanten en pas het assortiment dan ook regelmatig aan. Dat tegenwoordig ook de jongere generatie ons weet te vinden,

is voor mij een bevestiging dat we het goed doen. Reken er maar op dat we het 100-jarig bestaan over 10 jaar ook uitgebreid gaan vieren. Ik ben hier nog niet klaar.'

Cees samen met de Heer Kramer die al 66 jaar bij Ploeger in de winkel komt.

Nieuwjaarskaart

De nieuwjaarskaart van Antonie van Hartevelde viel zo goed bij de buurtgenoten dat hij via De Vierklank breder gedeeld wordt.

Het nieuwe slagenlandschap in Westbroek? Het dak op in 2020! Veel zonnige hoogtepunten in 2020!

advertentie

HAIR **DESQUE**
men & women **DESQUE**
Curlsys, colour & more

Wij zijn 2020 goed gestart met onze nieuwe collega Femke!

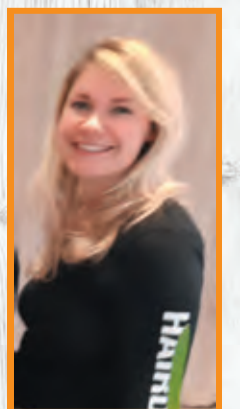
Ervaren, allround haarstyliste, gespecialiseerd in high & lowlighttechnieken

Dinsdag, donderdag en zaterdag bij Femke diverse leuke kortingen!

High/ lowlights va € 20,95
Balayage en freehandkleuring va € 34,95

U bent van harte welkom!

LET OP: Onze avondopening is gewijzigd.
Dinsdag en donderdagavond zijn wij geopend!

MCLEAN
CURLSYS

Dinsdagavond en donderdagavond geopend
Maartensplein 33 • Maartensdijk • 0346-213711
www.hairdesque.nl Hairdesque

RIBLAPPEN

Van Ierse of Europese herkomst
Per 500 gram

3,99
Kiloprijs 7,98

SEIZOENS
AANBIEDING

VARKENSSAUCIJS, KIPBURGER, KIPSCHNITZEL, BOERENGHAKT- SCHNITZEL, GRILL- BURGER, VEGETARISCHE HAMBURGER, FALAFEL OF KRUIMGEHAKT

Schaal 2 stuks of schaal 175-200 gram

1,00

SEIZOENS
AANBIEDING

GOUDEERLIJK VOLKORENBROOD OF VOLKOREN BROODJES

Alle soorten
2 verpakkingen

2^e
HALVE
PRIJS*

SEIZOENS
AANBIEDING

ALPACA WIJNEN

2 flessen à 750 ml
Land van herkomst: Chili

**2 HALEN
1 BETALEN***

SEIZOENS
AANBIEDING

Geen 18, geen alcohol

KIES & MIX FRUIT

Pitloze witte druiven bak à 500 gram,
Blauwe bessen bakje à 125 gram,
Kanzi appels tas à 1 kilo, Kiwi Zespri green bakje à 3 stuks

**3 VOOR
4,50**

KIES &
MIX

CHOCOMEL OF FRISTI

2 pakken à 1 liter

**2 VOOR
2,50**

SEIZOENS
AANBIEDING

DOUWE EGBERTS KOFFIEBONEN OF CAPSULES

2 verpakkingen à 10-20 stuks
of à 500-900 gram

2^e
HALVE
PRIJS*

SEIZOENS
AANBIEDING

VOORDEELVERPAKKING JUMBO 4-LAAGS TOILETPAPIER

Pak 16 rollen

4,99

SEIZOENS
AANBIEDING

Geldig van wo 1 t/m di 28 januari 2020

ELKE DAG EURO'S GOEDKOPER

JUMBO

Jelle Farenhorst

Maartensdijk, Maartensplein 31

* 2 halen 1 betalen: 50% korting op de totaalprijs van 2 producten. Alle combinaties mogelijk.
2e halve prijs: 25% korting op de totale prijs van 2 producten. Alle combinaties mogelijk.

Kiek nou toch 's effe an...

Voor velen gaan de eerste herinneringen aan de Kerstviering in hun jeugd vaak terug naar de bijzondere en gezellige sfeer op de Zondagschool: Het Kerstverhaal werd voorgelezen, er was een grote melkbus met warme chocolademelk. Voor iedereen waren er krentenbollen en sinaasappels. Ook kreeg je op de Zondagschool tijdens de Kerstviering een boekje van Callenbach. Hoe beter je in het afgelopen jaar je versjes had geleerd, hoe dikker het boekje was dat je kreeg. Thuis werd er meestal iets bijzonders gegeten.

De viering van het Kerstfeest, zoals wij het kennen, is nog niet zo oud. In de voorchristelijke tijd vierden de Germanen in onze streken het zgn. Joelfeest, het feest der 12 nachten. Het was een midwinterzonnenuwdefeest. De Germanen vierden de

Een sneeuwlandschap in Groenekan.

wedergeboorte van het licht. Na 21 december gaan de dagen weer lengen. Het bestond uit offermaaltijden en bezweringen van boze geesten. Men offerde aan de goden der vruchtbaarheid en hoopte hierdoor op een goede oogst in het komend jaar. De voorouders werden herdacht en de boze geesten door het maken van veel kabaal verdreven. Onder invloed van de Romeinen werd de aanvang van het Joelfeest verplaatst van 13 december naar 25 december. In Rome gold in de derde eeuw 25 december als de dag van de onoverwinnelijke zon.

Door de eerste Christenen werd 6 januari als de geboortedag van Je-

In december 2012 kon men tijdens een Kerstmarkt met de Kerstman in de sprookjesachtige koets een paardenritje maken. [foto Henk van de Bunt]

Op woensdag 4 januari 1995 verscheen nummer 1 van de eerste jaargang van De Vierklank.

Daarin bladerend blikten we al in het jubileumjaar 2019 terug in een reeks van 'Kieks': die onwaarschijnlijk lange serie verhalen waarin dorpshistoricus Koos Kolenbrander de lezers informeert over stukjes geschiedenis van deze gemeente.

Een Kiek van 20 december 1995 verhaalt over Kerstvieringen in de kernen van de gemeente Maartensdijk. Het daar toen bijgeplaatste fotomateriaal was niet meer compleet: we maakten daarom gebruik van 'nieuw oud' materiaal en maakten een keuze uit foto's die collegae in de loop van die 25 jaar t.g.v. het decemberfeest aan het Vierklankarchief toevoegden. Voor plaatsing in de laatste nummers van 2019 of in het eerste nummer van 2020 vonden we nog geen plaats; vandaar nu deze laatste kerstverassing

Henk van de Bunt

zus herdacht. Na 350 werden de heidense riten door paus Gregorius aan de Christelijke leerstellingen aangepast. 25 december wordt sindsdien als de geboortedag van Jezus gevierd.

De datum van het Paasfeest stond al veel eerder vast dan het Kerstfeest, omdat de datum uit het Evangelie af te leiden was. Het woord Kerstmis betekent in oorsprong Christus-mis. Kerstenen is bekenen, dopen, tot Christen maken. De oude Germaanse natuurverering zijn soms met de Christelijke feesten vermengd. Zoals in het rijmpje: 'Kerstmis helder en klaar, Geeft een goed honingjaar'.

De eerste mededelingen over de viering van het Kerstfeest komen uit de 10e-11e eeuw. Er werd een kribbe in de kerk geplaatst welke later ook in de huizen kwam. De Kribbe werd omringd met beelden, 'De Kerststal' ontstond. De oudste mededelingen over de kerstboom komen uit 1521 in Schlettstadt in de Elzas in Duitsland. Vermoedelijk is het gebruik van de kerstboom door kooplui vanuit Duitsland naar Nederland gebracht. In een Gelderse Volksalmanak uit 1837 wordt de eerste keer over een kerstboom geschreven. De oudste bekende afbeelding van een kerstboom in Nederland stamt uit 1842. Ook de bijbehorende liedjes, zoals 'O, denneboom, o denneboom, wat zijn je takken wonderschoon' stammen uit die tijd. De 'eerste kerstkaart' werd in 1832 in Engeland verzonden

In onze omgeving bestaat er enige terughoudendheid ten aanzien van de kerstboom. Voor sommigen herinnert de kerstboom te veel aan de heidense gebruiken uit de voorchristelijke periode en is daardoor niet in overeenstemming te brengen

met de geloofsbeleving. In de jaren twintig stond er een kerstboom voor de kinderen in de Hervormde kerk in Westbroek.

Na de komst van ds.J.O Klomp in 1922 is de kerstboom naar het Reoboth-gebouw verhuisd. In sommige families leidde de viering van het kerstfeest met een kerstboom wel eens tot misverstanden. Sommige opa's of oma's dachten dat de kerstman die in de boom hing, een persiflage was van het kindje Jezus. Kerstfeest in Westbroek was een ingetogen feest rond het kerstverhaal. Maar weinig mensen hadden kerstversiering in huis en soms een kerstboom. In de dertiger jaren liepen eind december, in het donker, schoolvriendinnen het hele dorp door om kerstbomen te tellen. Ze kwamen niet aan de tien. In de winkel van Van Winssen stond er altijd één!

Wellicht doet deze foto recht aan het contrast tussen toen en nu; kerstboom en lichtjes in de tuin... (foto met dank aan Karien Scholten)

De herinneringen van ouderen aan de viering van het Kerstfeest uit hun kinderjaren, gaan ook vaak over de lagere schoolperiode. Het klaslokaal werd tijdens de kerstviering donker gemaakt. Alle kinderen zaten met een brandend kaarsje in een kandelaar, gemaakt van een doorgesneden aardappel, voor zich op tafel te luisteren naar het Kerstverhaal, dat de onderwijzer vertelde.

Begin jaren zeventig werd de eerste kerstboom buiten voor het gemeentehuis gezet. Tot drie jaar geleden stond er ook jaarlijks een kerstboom bij De Vierstee. Helaas werd deze boom geleidelijk een doelwit van baldadigheid van de wat gro-

In december 2007 stond voor de 80 vrouwen en 40 mannen van het Algemeen Zangkoor Maartensdijk alles in het teken van hun multicultureel Kerstconcert in de Michaelskerk in De Bilt. [foto Marijke Driehuisen]..

Een kerstkaart uit het Westbroek van 1935/ dertiger jaren. De kerstboom was er wel, maar niet overal even zichtbaar. ... (foto met dank aan Karien Scholten)

tere kinderen en werd besloten daar geen boom meer te plaatsen.

Tijdens het Kerstfeest wordt vaak even stilgestaan bij het lot van de minder bedeedden. In de jaren dertig liet de heer Klever, de toenmalige eigenaar van het huis Rustenhoven in Maartensdijk, iedere winter rond de kerst een paar wagons gratis kolen voor behoeftigen in het dorp op het Maartensdijkse goederenstation brengen. Tegenwoordig zijn er het kerstpakket of de kerstgratificatie.

De jaarlijkse kerstsamenzang in Maartensdijk en Westbroek is een traditie geworden. De eerste kerstliederen dateren uit de periode van de komst van de kribbe in de kerk. De oude liederen: 'Stille Nacht en Nu syt wellecommen' herinneren nog aan die tijd. De kerstman, een kleine oude man met een lange baard in een rode besneeuwde mantel, is in onze streek minder bekend. Alhoewel hij door sommigen in het dorp is signaleerd! Elders in deze krant wordt daar een mededeling over gedaan.

De Maartensdijkse bloemisten hebben het druk in de maand december met het maken van kerststukjes. Ook in het verleden werd er door de bloemisten in het dorp veel gekweekt voor de kerst. Van Brummelen die tot 1965 een kwekerij aan de Molenweg had, teelde voor de kerstdagen wilgenkatjes. Ruim voor de kerstdagen sneed hij de takken van de struiken en pelde met hulp van zijn dochter de katjes uit hun omhulsel. Ook op de kwekerij van Gille, tot 1965 aan de Dorpsweg, werden

Prettige Kerstdagen en Gelukkig Nieuwjaar
Het sluisje in de sneeuw voor boerderij Groeneveld aan de Dorpsweg in Maartensdijk, voorkomend op een Kerst- en Nieuwjaarswens van voor 1995.

Een vertrouwd beeld in het dorp is de Kerststal bij Dorpsbarbier, Hans Stevens, in de Marijkehof. De op hun knipbeurt wachtende kinderen spelen graag met de stal. De kinderen, niet gestoord door kennis over hetgeen wel en niet in een kerststal thuishoort, plaatsen bijvoorbeeld Caspar, een van de drie wijzen uit het oogsten, in een vrachtauto. Of er staat ineens een leeuw van Mac Donald tussen de os en de ezel in de stal.

Het eerste couplet van een oud kerstlied past bij de afgebeelde sneeuwfoto's:

De witte vlokken zweven
Dooreen in veld en gaard
Terwijl zij 't sneeuwkleed weven,
De lijkwa voor deez' aard.
Toch kiemt daar stil en zacht,
De bloem van 't nieuwe leven,
Die lente 's adem wacht.

Op de wijs van 'Een roze, frisch ontloken'; wordt er in Nederland op dezelfde melodie het lied 'De witte vlokken zweven' gezongen. De tekst hiervan is eveneens religieus van aard, maar bevat geen verwijzingen naar de oorspronkelijke Bijbeltekst. Deze tekst werd in 1882 opgenomen in de gezangbundel van de Nederlandse Protestantenbond.

BEWEZEN DE GOEDKOOPTSTE.

NIXIO

STUNT
50% KORTING

Heineken
Tray met 24 blikjes van 0.33 liter
Van 20.76
Voor 10.38
Maximaal 4 tray's per klant

5 PAKKEN
8.99

L'Or koffiecups
5 pakken met 10 cups
Van 13.90 - 15.40
Geschikt voor Nespresso® koffiemachines

STUNT
1+1 GRATIS

Milner
Alle soorten
2 stuks
Van 1.88 - 15.50
Voor 0.94 - 7.75

NU
1+1 GRATIS

Dubbelfriss, Pickwick of Taksi
2 pakken van 1.5 liter
Van 2.08 - 3.06
Voor 1.04 - 1.53

NU
1+1 GRATIS

Alle alcoholvrije bieren, cider of wijn
2 pakken met 4 - 6 blikken of flessen of 2 flessen van 0.75 liter
Van 5.30 - 12.58
Voor 2.65 - 6.29

TOPKwaliteit SOLA PANNEN VANAF **7.99**

SPAREN VOOR PANNEN
BIJ IEDERE € 10:- EEN SPAARZEGEL

TOT 73% KORTING

sola

Kijk voor alle pannen en de actievoorwaarden op hoogvliet.com/sola. Sparen kan t/m 5 februari 2020

Hoogvliet

HOOGVLIET.COM

Langs de grenzen van De Bilt (slot)

In het boek '100 jaar Bilthoven' stelt co-auteur Wim Krommenhoek de vraag hoe het gebied van de huidige gemeente De Bilt er duizend jaar geleden zal hebben uitgezien: 'We zagen een wildernis van heide en stuifzanden in het oosten, veen in het westen en moerasbossen in het zuiden'.

In een aantal bijdragen liet Krommenhoek u kennis maken met de verscheidenheid aan landschappen langs de grens van de gemeente in het nu. Vooral na de herindeling tot één grote gemeente met zes woonkernen valt de verscheidenheid aan landschapstypen langs de gemeentegrens heel sterk op. In deze eerste Vierklank na dit jubileum-kalenderjaar ronden wij de reis af en keren dientengevolge weer huiswaarts

We begonnen onze rondgang ten westen van De Bilt, bij fort Vooroordorp en volgden de grens met de klok mee, boven Overvecht langs, naar Westbroek. Later vervolgden we noordwaarts, langs het Bert Bospad naar Egelshoek en vandaar oostwaarts naar de kern Hollandsche Rading. Vandaar een uitschieter noordwaarts in het Maartensdijkse bos en vervolgens zuidwaarts naar Lage Vuursche. Dan een lang stuk zuidwaarts richting Den Dolder en Zeist tot aan de A28. In het meest zuidelijke deel van de gemeente ter hoogte van de wijk Brugakker in Zeist en de Uithof loop de grens ongeveer een kilometer oost-west om dan oostelijk van de Uithof om te buigen naar het noorden en langs de A28 naar het westen te buigen om bij knooppunt Rijsweerd noordwaarts te buigen om een stukje de A27 te volgen. Na het kruisen van de Biltse Rading komen we weer terug bij fort Voororp.

Vanaf Lage Vuursche

Vanuit het bosgebied in Lage Vuursche vervolgden wij in een vorige bijdrage de grens via de Koudelaan in Lage Vuursche, langs de kruizing Maartensdijkseweg en de Soestdijkseweg naast de oude Vuurscheweg. Nog steeds in zuidelijke richting passeert de grens de overgang Handellaan (Bilthoven) naar Pleineslaan (Den Dolder). Nog iets zuidelijker en iets ten oosten van het eind van de Lassuslaan kruist de grens de spoorlijn om vervolgens nog steeds in zuidelijke richting door het bos door te lopen richting Zeist. Met een knikje aan het eind bereiken we de Amersfoortseweg (N237) op anderhalve kilometer vanaf het landgoed Vollenhove.

Op dit stukje grens waar de Bisschopweg op uitkomt, passeren we de Tolakkerlaan.

Vlak voor de Uithof bereikt wordt, buigt de grens via de Bunnikseweg (deze foto) naar het noordwesten tot opnieuw de A28 wordt bereikt.

Deze foto toont het beeld richting Rijsweerd.

We eindigden (in week 44) bij het westelijk puntje van de wijk Brugakker in Zeist. Vervolgens loopt de grens ongeveer een kilometer westwaarts richting Uithof.

Deze foto laat het beeld richting Zeist zien.

Nu gaat het pal westwaarts langs de noordkant van de A28 tot verkeersknooppunt Rijsweerd. Het zuidelijk deel van de grens vormt een soort zak in het grensverloop waardoor het gebied van het voormalige klooster Oostbroek op Bilts grondgebied ligt.

Vanaf het knooppunt Rijsweerd volgt de grens circa een kilometer de A27 tot het viaduct met de Utrechtseweg (N237) Op deze foto kijken we langs het viaduct richting Rijsweerd.

Van dit punt buigt de grens tenslotte noordwaarts af langs de Utrechtse wijk Voordorp, het voormalige Veemarkterrein (deze foto mei 2018), tot de Biltse Rading. Wanneer deze wordt gekruist, volgt nog één keer een haakse bocht naar links en wordt het beginpunt aan de zuidzijde van fort Voordorp weer bereikt.

Dat wil ik 'effe' kwijt...

Misschien een waarschuwing voor andere inwoners van Maartensdijk?

Op zaterdagavond (14-12) zat mijn auto, geparkeerd op de parkeerplaats grenzend aan de Dierenriem te Maartensdijk, tegenover de ingang van de sportvelden, nog vol benzine. Op maandagochtend was de tank nog voor ongeveer 1/6 vol.

Wat bleek na inspectie door de ANWB: iemand, die zelf benzine kopen te duur of te veel werk vindt, heeft vakkundig een hol buisje/stokje in de tank geslagen en hem leeg gehaald.

Hartstikke fijn! Heb ik in ieder geval een doel om mijn eindejaarsuitkering aan te besteden. Wees gewaarschuwd!

Naam bekend bij de redactie

Informatieavond over 'Overstap naar het VO'

Op woensdag 8 januari is er in Maartensdijk een informatieavond van Oudervereniging Balans over de overstap van Primair naar Voortgezet Onderwijs. De avond is bedoeld voor ouders van kinderen met ADHD, dyslexie, dyscalculie of autisme uit groep 7 en 8. Balans wil deze ouders helpen de juiste school te kiezen voor hun kind dat extra begeleiding nodig heeft.

Aan de avond werken vier verschillende sprekers mee: een zorgcoördinator van een VMBO-school, een leerkracht/gedragsdeskundige vanuit het basisonderwijs, een medewerker van een samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs en een ouder die vertelt over haar ervaringen met de overstap. Verder is er een forum, bestaande uit enkele tieners die onlangs de overstap hebben gemaakt. Deze leerlingen zijn

bereid gevonden om vragen over dit onderwerp te beantwoorden.

De overgang van basis- naar voortgezet onderwijs is voor ieder kind een grote stap, maar dat geldt nog sterker voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte. Kinderen met ADHD en autisme zijn gebaat bij een overzichtelijke, gestructureerde omgeving. Daar is op de middelbare school veel minder

sprake van dan op hun vertrouwde basisschool. Voor kinderen met dyslexie is het lastig dat de vreemde talen erbij komen en dat er zoveel meer moet worden gelezen. De informatieavond wordt gehouden op woensdag 8 januari tussen 19.30 uur en 21.30 uur in VMBO Aeres, Dierenriem 2 in Maartensdijk. Meer informatie en tickets op balansdigitaal.nl/evenement/overstap.

Voor- en vroegschoolse educatie

De kinderen die behoren tot de doelgroep van het onderwijsachterstandenbeleid krijgen bij de peuteropvang voor- en vroegschoolse educatie (VVE) aangeboden. De uitvoering van het VVE-programma 'Uk en Puk' gunt het College gebruikelijk via aanbesteding aan verschillende kinderopvangorganisaties.

Per 1 januari 2020 is de Stichting Kinderopvang De Bilt nog de enige aanbieder van VVE in deze gemeente. Om te verkennen welke andere partijen interesse hebben en toegerust zijn om de VVE uit te voeren heeft het College een marktconsultatie gedaan. Daaruit is gebleken dat naast de Stichting Kinderopvang De Bilt nog twee andere

kinderopvangorganisaties in deze gemeente geïnteresseerd zijn in het uitvoeren van de VVE.

Gesprek

Het College zal met de beide organisaties een oriënterend gesprek voeren over de voorwaarden voor VVE en de mogelijkheden om dit aanbod uit te voeren. Doel van het

oriënterende gesprek is om in te schatten of de beide organisaties per 1 juli 2020 dan wel per 1 januari 2021 kunnen uitvoeren. De Stichting Kinderopvang De Bilt treft voorbereidingen om per 1 augustus 2020 te voldoen aan de nieuwe wetgeving en het aanbod VVE te verhogen naar 16 uur per week. [HvdB]

Muziek theaterfestival HiStories

In het weekend van 18 en 19 april wordt voor de tweede keer het Eventment Histories op de planken gebracht. Op dit moment worden alle scènes in overleg met de groepen artistiek uitgewerkt, teksten en partituren geschreven of gearrangeerd en choreografieën bedacht.

Vijf verhalen op vijf locaties: Molen Geesina, De Immanuelkerk, Het verloren Kerkhof, De Hoeve en nog een vijfde locatie. Op vijf historische plekken in deze gemeente geven dansers, zangers, theater- en verhalenmakers en muzikanten je een kijkje in de geschiedenis.

Kick Off

De organisatie verzorgt op dinsdag 21 januari om 19.45 uur in Het Lichtruim een Kick Off. Op deze avond wordt met elkaar kennis gemaakt en kan iedere groep zich presenteren. Aanmelden via info@hetweeshuisvandekunst.nl.

Uilenballen en puzzelen met botjes

KinderNatuurActiviteiten organiseert activiteiten voor kinderen in en over de natuur. Dit wordt gedaan door vrijwilligers van

Utrechts Landschap en IVN De Bilt.

Woensdag 15 januari gaat het over uilen en kom je alles te weten over

de uilen in onze omgeving. Welke kleuren hebben hun ogen: zwartbruin, oranje of geel en wat kan je daaruit afleiden. Aai over een veer en leer waarom ze geruisloos kunnen vliegen. En het allerleukste is om te achterhalen wat ze gegeten hebben. Uilenballen pluizen dus, puzzelen met botjes.

Leeftijd: 6 t/m 10 jaar. Tijd: 14.30 tot 16.30 uur. Plaats: Paviljoen Beerschoten, De Holle Bilt 6 in De Bilt. Aanmelden per email kan tot en met zaterdag 11 januari via kinder Natuuractiviteiten@gmail.com

Uilen eten muizen

Bijeenkomst Vrouwen van Nu

Op 8 januari heeft de vereniging Vrouwen van Nu Maartensdijk een ledenavond om 19.30 uur in de Mantel (naast de St. Maartenskerk) in Maartensdijk. Tijdens deze avond wordt het werk van schilder Alma Tadema belicht.

Deze kunstenaar is één van de meest succesvolle schilders geweest in het Victoriaanse Engeland. Hij werd geboren in het Friesche Dronrijp;

hij specialiseerde zich in het schilderen van scènes uit het leven van alledag in de Egyptische, Griekse en Romeinse Oudheid. In 2016 is er een grote overzichtstentoonstelling geweest van zijn werk in het Fries Museum: 'Sprezzatura'. Ook niet-leden zijn van harte welkom om de lezing bij te wonen. Inl.: Hanneke Stein tel: 0346 211937.

De klassieke verleiding van Alma

Stefan Gringhuis stopt

Stefan Gringhuis heeft aan de Technische Commissie van DOS te kennen gegeven aan het einde van het seizoen te stoppen als trainer/coach van DOS 2. De combinatie van werk, privé en trainen/coachen van DOS 2 ligt hieraan ten grondslag.

Stefan Gringhuis: 'Privé en werk zijn belangrijker dan korfbal'.

Dat wil ik 'effe' kwijt... Zorgen over composthoop overlast

Na 35 jaar composthoppen heb ik daar nog nooit een rat gezien. Als je een hoop na 1 jaar uitstrooit, wat normaal is, komen er zeker geen ratten. Dat kan alleen als de hoop veel langer blijft en je er blijvend verkeerde dingen op gooit, dan wordt het een afvalhoop.

Door omstandigheden heb ik een 6 jaar oude composthoop en die heeft nu opeens een egel als bewoner, die krijgt daar jongen, zo lees ik op internet. Een bedreigde diersoort, ze eet gevallen vruchtjes en zaden, wormen, insectlarven, rupsen, slakken. Ratten eten weggegooid mensenvoedsel: fruit, noten, diervoeders, vet eiwit of suikerrijk voedsel of andere dieren. Dat gooi je niet op een composthoop. Een enkel verwelkt tomaatje of halfrot appeltje kan geen kwaad en mengt zich met andere dingen.

Insecten of stank in warme zomers maak ik nooit mee. Een composthoop zet je in een schaduwrijke hoek waar neerslag valt, dus ook niet onder een boom. Eén keer heb ik een enorm zuur ruikende hoop meegemaakt, dat was van en in de gemeente Utrecht. Toen was het erg warm, of dat toeval was, weet ik niet, wel te hopen voor de bewoners daar. Dan is er niet genoeg materiaalmenging, wat in een particuliere tuin vanzelf veel beter gaat en daar is alles op heel kleine schaal.

Ik vond het ook opvallend dat Jorn alleen keukenafval als oplossing gaf om te mengen met boombladeren. Met veel bomen zal er in de herfst niet voldoende keukenafval zijn, vermoedde ik. Zijn er te strooien middelen om met boombladeren te mengen, bv. Stikstof en kalkhoudend? Voor een composthoop heb je per bewoner minstens 1 vierkante meter nodig. De gemeente hoeft in haar huisvuilberichten niet ongegrond een relatie te leggen tussen rattenoverlast en composthoppen. Ratten zie je in heel andere omgevingen en bij afvalhopen.

Hans Bruinsma

Maarten van Brenk blijft bij DOS

Maarten van Brenk is ook een tweede seizoen (2020-2021) trainer/coach van de selectie van DOS Westbroek. DOS speelt dit seizoen zowel op het veld als in de zaal in de Overgangsklasse en bezet in beide competities thans een tweede plaats.

Maarten van Brenk blijft coach bij DOS.

De Kraai in het Groene Hart

Hoog rijst boven Westbroek stellingmolen De Kraai op. Hij stond oorspronkelijk op het bolwerk Sloterdijk te Amsterdam. Daar deed hij dienst als stadskorenmolen. De van oorsprong zeventiende-eeuwse molen werd na een brand in 1839 geheel opnieuw opgetrokken, maar veertig jaar later weer afgebroken om ruimte maken voor woningbouw. Hij werd opgeslagen in Nieuwediep bij Den Helder.

De site van Onlinemuseumdebilt.nl vermeldt verder: 'Evert Schuurman kocht in Westbroek een achttiende-eeuwse wipkorenmolen. Die vertoonde zoveel gebreken, dat hij in 1880 besloot om ter vervanging De Kraai aan te kopen. De molen werd via de Zuiderzee en de Vecht naar Westbroek gevaren'.

Bakkers

De korenmolen De Kraai werkte voor bakkers in Utrecht. Daarnaast kochten de inwoners van Westbroek en Achttienhoven het meel voor de verwerking van brood en veevoer. Tot 1925 maalde De Kraai uitsluitend op wind; daarna kreeg de molen hulpmotoren. In 1954 werd de productie na een stormschade stilgelegd. Met steun van diverse overheden kon de molen worden gerestaureerd. Het herstel werd in 1958 afgerond. De Kraai werd aangepast om elektriciteit op te wekken.

Stilgelegd

In 1973 bleek de molen niet meer rendabel en werd hij stilgelegd. Tussen 1977 en 1979 werd de molen weer gerestaureerd, en opnieuw in 1996. De omloop werd volledig hersteld, het riet op de kap werd vervangen en het oorspronkelijke Oudhollandse wiekenkruis werd weer aangebracht. In 2011-2012 werd de molen opnieuw gerestau-

Molen de Kraai anno 1910. (foto Utrechts archief)

reerd. In 2017 nam A. Colijn de molen van de familie Schuurman over. Onderin de molen bevindt zich een winkel met aanbod van allerlei artikelen. Achter de winkel is een ruimte waar een kringloopwinkel is. Vanaf de molen loopt een fietsroute van 18 km door de prachtige omgeving van het groene hart

Boek

Karien Scholten schreef in 2012 het boek 'De Kraai, korenmolen van Westbroek'. Karien vertelde dat ze met het maken van het boek een

reis door de geschiedenis van de molen heeft gemaakt. 'Ik heb door het stof van een lange periode heen gekeken', vertelde ze. Zij heeft veel foto's bijeengebracht maar ook veel verhalen verzameld die door Westbroekenaren aan haar zijn verteld. De veranderende tijdgeest vind je terug in de geschiedenis van de molen. 'De Kraai' heeft in haar bestaan goede en slechte tijden gekend. Periodes van bloei en verval. Het hele dorp heeft zich altijd betrokken gevoeld bij het wel en wee van 'De Kraai'. [HvdB]

Molen de Kraai anno 2018. (foto Henk van de Bunt)

Informatiebijeenkomst Operatie Steenbreek

De werkgroep Steenbreek organiseert op dinsdag 21 januari om 20.00 uur in het HF Witte Centrum in De Bilt een informatiebijeenkomst over Operatie Steenbreek en hoe iedere tuinbezitter hieraan kan bijdragen. Wethouder Anne Brommersma (Duurzaamheid, Natuur en Milieu) zal de avond openen.

Tijdens deze informatiebijeenkomst krijgt u informatie over het belang van tuinen voor het kli-

maat en praktische tips over hoe u dit in de eigen tuin kan toepassen. U kunt zich tijdens deze avond ook aanmelden om in de komende maanden, met ondersteuning van de werkgroep, een concreet plan te maken voor het ontsteden van uw eigen tuin.

Verandering

Vooral in stedelijk gebied heeft klimaatverandering consequenties. Te veel bestrating in tuinen zorgt voor problemen tijdens hoosbuien én bij

aanhoudende droogte of hitte. Versteende tuinen bieden geen ruimte voor nuttige dieren. Operatie Steenbreek wil iedereen in Nederland enthousiasmeren om de tuin te vergroenen en zo bij te dragen aan een klimaatbestendige, gezonde en groene leefomgeving.

Werkgroep

De vrijwilligers van Groei&Bloei afdeling De Bilt en IVN-afdeling De Bilt e.o. hebben met de ge-

Knalgele gekte

Waar het kerstfeest verbinding bracht, spatten meningen uiteen rond de jaarwisseling. Vermeende tradities, avontuur en puberteit knallen ooverdovend op bezwaren. Schrik, bij mens en dier, fijnstof en heel veel afval ontlokken een steeds luider roep om een landelijk verbod op consumenten vuurwerk. Vanuit het buitenland wordt met verbijstering toegekeken hoe Nederlanders in één nacht 77 miljoen euro verknallen, kinderen blijvend verminkt raken en de schade meer dan 15 miljoen euro bedraagt.

Met het opstapelen van bezwaren knettert het al weken voor oudejaar knalgeel boven de polder. Chemisch afval in de vorm van zware metalen uit vooral siervuurwerk, zoals koper, barium, cadmium en strontium, blijven na het feest liggen op straat. (Karien Scholten)

In haiku:

Knalgele gekte
Scheurt de winternacht kapot
Tot chemisch afval

advertentie

meente De Bilt de handen ineengeslagen in de werkgroep Operatie Steenbreek De Bilt. De werkgroep zet zich in om bewoners te informeren en te motiveren om in eigen tuin regenwater zoveel mogelijk te laten infiltreren en zo wateroverlast te voorkomen en de biodiversiteit te verbeteren door het aanplanten van groen en bomen, die aantrekkelijk zijn voor o.a. bijen, vlinders en vogels.

Aanmelden

Iedere tuin op zich is een druppel op een gloeiende plaat, maar het enorme oppervlak van alle tuinen bij elkaar maakt wel veel verschil. Wie erbij wil zijn kan zich aanmelden via info@bilt.groei.nl; dan weet de organisatie voor 21 januari op hoeveel mensen mag worden gerekend.

0346 - 218821

Dorpsbistro
'Naast de Buren'

"Wat schaft de pot?"

Woe. 08-01	Saté van varkenshaas met frietjes en sla	wo / vr
Do. 09-01	Gebakken doradefilet met Hollandaisesaus	€ 12,50
Vr. 10-01	Gebakken camembert met cranberrycompôte	za - zo
Za. 11-01		€ 14,00
Zo. 12-01		
Woe. 15-01	Biefstuk van de grill met pepersaus	wo / vr
Do. 16-01	Gebakken zalmfilet met mosterd-dillesaus	€ 12,50
Vr. 17-01	Flammkuchen met groenten en gruyère kaas	za - zo
Za. 18-01		€ 14,00
Zo. 19-01		

Maandspecial: Surf & Turf

www.naastdeburen.nl
Groenkansweg 168, Groenekan